

Sygnatura akt VI Ka 872/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **17 lutego 2015 r.**

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Mika

Sędziowie SSO Marcin Schoenborn

SSO Agata Gawron-Sambura (spr.)

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale przedstawiciela (...)Urzędu Skarbowego w G.
r.pr. Magdaleny Ancut

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2015 r.

sprawy **J. S. syna S. i H.**,

ur. (...) w G.

oskarżonego o przestępstwo z art. 77§2 kks w zw. z art. 6§2 kks, art. 77§2 kks w zw. z art. 6§2 kks i art. 9§3 kks, art. 57§1 kks w zw. z art. 9§3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 24 lipca 2014 r. sygnatura akt IX K 142/14

na mocy art. 437 § 1 kpk i art. 636 § 1 kpk i w zw. z art. 113 § 1 kks

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 872/14

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 24 lipca 2014r., sygn. akt IX K 142/14 apelację na niekorzyść oskarżonego J. S. wywiódł oskarżyciel publiczny (...) Urząd Skarbowy w G. zaskarżając wyrok w części dotyczącej odstąpienia od wymierzenia oskarżonemu kary za przestępstwa karnoskarbowe stypizowane w art. 77 § 2 k.k.s., zarzucając orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie, że stopień społecznej szkodliwości popełnionych czynów z art. 77 § 2 k.k.s. nie jest znaczny. Powołując się na ów zarzut skarżący wnioskował o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Nie można bowiem podzielić poglądu skarżącego, jakoby na tle całokształtu okoliczności sprawy niezasadnie zastosowano wobec oskarżonego J. S. określone w art. 77 § 4 kks i art. 19 § 2 kks zasady odstąpienia od wymierzenia kary.

Po pierwsze, należy wyraźnie zaakcentować, co trąci niemalym truizmem, że w interesie fiskalnym państwa przede wszystkim leży płacenie wszelkich danin publicznoprawnych przez podatników.

Z tego względu ustawodawca w przepisach kodeksu karnego skarbowego wprowadził różne instytucje prawne zachęcające zobowiązanych do zadośćuczynienia tejże powinności. Takim przykładem jest możliwość zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary lub odstąpienia od wymierzenia kary wobec płatnika lub inkasenta, który pobranego podatku nie wpłaca w terminie na rzecz właściwego organu.

W świetle bowiem art. 77 § 4 k.k.s., który na gruncie niniejszej sprawy znalazł zastosowanie w stosunku do przestępstwa z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 k.k.s. zarzuconego oskarżonemu J. S. w pkt I aktu oskarżenia, przesłanką podjęcia przez sąd rozstrzygnięcia co do odstąpienia od wymierzenia kary jest wpłacenie w całości pobranego podatku na rzecz właściwego organu przed wszczęciem postępowania w sprawie.

Wbrew zatem stanowisku skarżącego, dla zastosowania analizowanej instytucji nie ma zasadniczego znaczenia dyrektywa nakazująca uwzględnienie stopnia społecznej szkodliwości czynu przestępnego, jej zastosowanie jest bowiem warunkowane jedynie faktem wpłacenia w całości pobranego podatku przed wszczęciem postępowania in rem.

Skoro zatem, jak trafnie ustalił Sąd meriti, czego nie kwestionował przecież apelujący, oskarżony J. S. w terminie wskazanym w cytowanym przepisie dokonał należnej wpłaty nieuiszczonego podatku, to mógł on skorzystać z dobrodziejstwa odstąpienia od ukarania, i sąd stosując wobec oskarżonego owe dobrodziejstwo na podstawie art. 77 § 4 k.k.s. nie był obligowany kierować się oceną stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu przestępnego.

Natomiast zupełnie inaczej przedstawia się już kwestia, jeśli chodzi o możliwość zastosowania odstąpienia od ukarania w wypadkach przewidzianych w art. 19 k.k.s.

Zgodnie z cytowanym powyżej przepisem, Sąd może odstąpić od wymierzenia kary, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu środka karnego wymienionego w art. 22 § 2 pkt 2-6 lub w art. 47 § 2 pkt 2 i 3, jeżeli zachodzą warunki jego orzeczenia i cele kary zostaną przez ten środek spełnione, w szczególności w wypadkach przewidzianych w kodeksie, a ponadto:

1) za przestępstwa skarbowe - zagrożone karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat lub karą łagodniejszą, gdy stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu nie jest znaczny; przepisu nie stosuje się do sprawcy przestępstwa skarbowego popełnionego w warunkach określonych w art. 37 § 1 lub w art. 38 § 2, z zastrzeżeniem art. 37 § 2 i 3 oraz art. 38 § 3;

2) za wykroczenia skarbowe - w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, biorąc pod uwagę charakter i okoliczności popełnienia wykroczenia skarbowego, właściwości i warunki osobiste sprawcy oraz jego zachowanie się po popełnieniu tego wykroczenia.

§ 2. Jeżeli w związku z przestępstwem skarbowym lub wykroczeniem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, sąd może odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego wymienionego w art. 22 § 2 pkt 2-6 lub w art. 47 § 2 pkt 2 i 3 tylko wtedy, gdy ta wymagalna należność została w całości uiszczona przed wydaniem wyroku.

W tym zatem przypadku, co słusznie podnosi apelujący ustawodawca wymaga dla zastosowania tej instytucji, aby in concreto społeczna szkodliwość przestępstwa skarbowego nie była znaczna. Tym samym możliwość odstąpienia od wymierzenia kary wchodzi w grę, gdy sąd kierując się miernikami społecznej szkodliwości czynu wskazanymi w art.

115 § 2 k.k. lub art. 53 § 7 k.k.s., dojdzie do przekonania, że społeczna szkodliwość czynu nie osiąga poziomu znacznego, jaka niewątpliwie jest możliwa w obrębie danego typu rodzajowego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego.

Jak wskazuje pisemne sprawozdanie wyroku, poza powołaniem faktu uiszczenia należności przez oskarżonego przed wydaniem wyroku, co nastąpiło w dniu 16 lipca 2013r., sąd meriti, jak trafnie podnosi skarżący, w ogóle nie przeprowadził oceny stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 k.k.s. zarzuconego oskarżonemu J. S. w pkt II aktu oskarżenia, w stosunku do którego zdecydował o jego niekaraniu.

Niemniej będące faktem ewidentne braki uzasadnienia trafnie wytknięte przez apelującego, nie powodują bynajmniej konieczności wydania orzeczenia kasatoryjnego w tym zakresie, jako że Sąd II instancji, rozważając samodzielnie wszystkie okoliczności przedmiotowej sprawy, wyprowadził na ich podstawie wnioski odnośnie prawidłowości decyzji sądu meriti w zakresie niecelowości orzekania kary wobec oskarżonego w odniesieniu do tego czynu.

Podzielając stanowisko skarżącego w kwestii tego, że in concreto stopień społecznej szkodliwości tego czynu jest wyższy aniżeli nieznaczny, ale ocenić go należy za jeszcze nie znaczny, przy uwzględnieniu wszystkich wyznaczników wpływających na ocenę jego szkodliwości.

Długość okresu, w którym stan opóźnienia w zapłacie był utrzymywany trwał wprawdzie kilka miesięcy, ale nie sposób pominąć istotnej okoliczności, że przed wydaniem orzeczenia w niniejszej sprawie oskarżony w pełni uczynił zadość powinności ciężącej na nim względem fiskusa, dając jednoznacznie wyraz temu, że ciężącego na nim obowiązku nie bagatelizuje.

Także wielkość nie wpłaconych w terminie na podatek zaliczek, wynosząca wprawdzie kwotę łącznie 25.257, 00 zł, nie daje podstaw do takiej oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu, jaką zaproponował skarżący. Małą kwotą co prawda nie jest, lecz na tle prowadzonej działalności gospodarczej zupełnie inaczej się przedstawia.

W realiach niniejszej sprawy nie sposób abstrahować również od przyczyn, które legły u podstaw niezapłacenia przez oskarżonego podatku w terminie. Zaleganie z daniną publicznoprawną przez oskarżonego nie było wyrazem niechęci z jego strony, lecz miało swoje źródło w nierzetelności dotychczasowych kontrahentów, którzy nie wywiązując się wobec niego z umówionych zapłat za wykonane usługi, pozbawili go tym samym dopływu odpowiednich środków potrzebnych na pokrycie podatku w terminie. Oczywiście oskarżony obracał nienależącymi do niego pieniędzmi, kredytując tym samym własną działalność gospodarczą kosztem Skarbu Państwa, niemniej ocenić należy, że nie było to celowe i z rozmysłem unikanie płacenia podatków, lecz motywowany był wyłącznie chęcią ratowania swojej firmy celem utrzymania się na rynku pracy. Choć ze strategicznego i ekonomicznego interesu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej dokonany przez oskarżonego wybór był na wskroś błędny, to jednak okoliczność ta, jako istotnie zmniejszająca stopień jego zawinienia, musi zostać uwzględniona na jego korzyść, jako świadcząca bezspornie o prawdziwej motywacji oskarżonego, która nie zasługuje przecież na takie potępienie.

Posiadanie przez oskarżonego zaległości z innych tytułów jest faktem. Niemniej baczyc należy, że zaleganie przez oskarżonego z płatnościami względem Skarbu Państwa łączyć należy ze wzmiankowanymi powyżej trudnościami finansowymi, które spowodowały niezdolność oskarżonego do właściwego wywiązywania się z ciężących na nim zobowiązań publicznoprawnych, i dotyczyło okresu ściśle określonego.

Dla niekarnego dotychczas oskarżonego wynikające z tego faktu zachowanie miało więc charakter incydentalny, którego podłożem były wzmiankowane tarapaty finansowe wynikające, być może, z jego błędnych decyzji gospodarczych.

Aktualnie na oskarżonym ciąży jedynie zobowiązanie z tytułu podatku od towarów i usług, które ten spłaca w ratach w miarę swoich możliwości płatniczych.

Z zebranego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że oskarżonego nie sposób potraktować jako kombinatora unikającego płacenia podatków za wszelką cenę.

Zważywszy na powyższe, zdaniem Sądu II instancji opisany w pkt II części wstępnej wyroku czyn przestępczy oskarżonego cechuje średni ładunek społecznej szkodliwości, co w tym wypadku także uprawniało sąd meriti do odstąpienia od jego ukarania.

W przedmiotowej sprawie występuje bowiem cały szereg okoliczności łagodzących świadczących, iż całe przestępcze zdarzenie było marginalnym w dotychczasowym życiu oskarżonego. To prowadzi do konstatacji, iż jakkolwiek kara byłaby dla niego rażąco surową, a przy tym zupełnie niecelowa. Tym bardziej, że oskarżony w trakcie trwającej rozprawy przed sądem przyznał się do winy i wyraził rzeczywistą skruchę oraz żal, za swoje występki.

W ocenie Sądu Okręgowego tego rodzaju zachowanie oskarżonego w sposób dobitny świadczy, że zrozumiał swój błąd i wyciągnie z tego właściwe wnioski, co znajdzie właściwe przełożenie na decyzje podejmowane przez niego w ramach prowadzonej przez ww. działalności gospodarczej, stanowiącej jak dotąd główne źródło utrzymania.

Przedmiotowe czyny był incydentem w jego życiu. Z całą pewnością, mając na uwadze niniejsze postępowanie oskarżony zrozumiał, że źle zrobił i wyciągnie wnioski na przyszłość z niniejszej sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego słusznie Sąd I instancji uznał, iż wymierzenie kary w istocie nie było w tym przypadku konieczne, a cele postępowania zostaną osiągnięte pomimo odstąpienia od wymierzania mu sankcji karnej.

Oczywiście, poza celami kary o charakterze indywidualnym rozstrzygając o karnej represji należy uwzględnić wpływ, jaki kara wymierzona w konkretnym wypadku może mieć na każdego, kto w jakikolwiek sposób dowiedział się o przestępstwie i zapadłym orzeczeniu. Chodzi o wpływ, jaki orzeczona kara powinna wywrzeć w kierunku ugruntowania w społeczeństwie prawidłowych ocen prawnych i stosowanego do tych ocen postępowania, o potwierdzenie przekonania, że w walce z przestępczością zwycięża praworządność, a sprawcy są sprawiedliwie karani.

Również i te cele, zdaniem sądu II instancji w pełni realizuje orzeczenie organu pierwszoinstancyjnego, uwzględniając całe tło sytuacyjne i okoliczności przemawiające na korzyść oskarżonego, które w niniejszej sprawie zdecydowanie przeważają.

W świetle przytoczonych powyżej okoliczności sąd pierwszej instancji słusznie bowiem przyjął, że zachodzi podstawa do odstąpienia w stosunku do niego od wymierzenia kary, bowiem realia rozpatrywanej sprawy, biorąc pod uwagę charakter i okoliczności popełnienia inkryminowanego przestępstwa skarbowego, który cechuje średni stopień społecznej szkodliwości, właściwości i warunki osobiste oskarżonego oraz jego zachowanie się po ich popełnieniu, uprawniają konkluzję, iż w stosunku do oskarżonego J. S. zachodzi wypadek zasługujący na szczególne uwzględnienie, o którym mowa w komentowanym powyżej przepisie. Stąd sąd meriti w pełni był uprawniony do zastosowania tej instytucji w sprawie niniejszej, choć przyznać trzeba rację skarżącemu, iż niedostatecznie ją uzasadnił.

Z przytoczonych powyżej względów Sąd II instancji orzekł jak na wstępie, orzekając o kosztach procesu w oparciu o wyżej powołany przepis.